

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

Ministerie van Justitie
Directoraat-Generaal Wetgeving, Internationale Aangelegenheden
en Vreemdelingenzaken
mevrouw mr. T. Dopheide
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Amsterdam, 31 mei 2010

**Betreft: Commentaar van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs op het
 wetsvoorstel schadevergoeding bij overschrijding redelijke termijn
 (kenmerk 5643888/10/6)**

Geachte mevrouw Dopheide,

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (hierna: de Orde) heeft met instemming kennis genomen van het wetsvoorstel schadevergoeding bij overschrijding redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 EVRM. Het verheugt de Orde dat gekozen is voor een laagdrempelige procedure zonder de heffing van griffierechten, waarbij de belanghebbende terecht een ruime termijn van een jaar wordt gegeven om een verzoek tot schadevergoeding in te dienen. De redelijke termijn van artikel 6 EVRM is in belastingzaken alleen van toepassing met betrekking tot een eventueel opgelegde boete. Desalniettemin is er in dit wetsontwerp voor gekozen om ook het belastingrecht en het vreemdelingenrecht onder de werking van dit wetsontwerp te scharen. Deze keuze steunt de Orde van harte. Het wetsvoorstel geeft de Orde aanleiding tot opmerkingen op enkele punten.

1. Uit artikel 8:96a volgt dat voor een verzoek om schadevergoeding wegens materiële schade vanwege overschrijding van de redelijke termijn een aparte vordering dient te worden ingesteld. De reden die daarvoor in de memorie van toelichting wordt gegeven, is dat de vaststelling van materiële schade lastiger kan zijn dan die van immateriële schade. De hoogte van de immateriële schadevergoeding zal bovendien in een op artikel 8:96b Awb gestoeld besluit forfaitair worden bepaald. In belastingzaken is de materiële schade over het algemeen overigens vrij eenvoudig te bepalen. Aangezien aan de meerderheid van de belastingprocedures de betaling van een geldsom ten grondslag ligt, bestaat de materiële schade uit verder dan noodzakelijk opgelopen heffings- en invorderingsrente. De Orde stelt dan ook voor om materiële schade die bestaat uit renteschade en daardoor eenvoudig is te bepalen ook via de verzoekschriftprocedure als bedoeld in artikel 8:96a Awb in dit wetsvoorstel op te nemen, dan wel in de AWR te bepalen dat de procedure van afdeling 8.4.2 Awb van overeenkomstige toepassing is op verzoeken om vergoeding van materiële schade wegens overschrijding van de redelijke termijn.

2. In de memorie van toelichting wordt betoogd dat op grond van het EHRM een verschil dient te worden gemaakt tussen een verzoek om schadevergoeding van een rechtspersoon en dat van een natuurlijke persoon. Bij een natuurlijke persoon wordt de immateriële schade verondersteld, terwijl een rechtspersoon deze schade aannemelijk moet maken. De Orde maakt dat verschil niet op uit de tekst van de wet en ziet zeker in belastingzaken geen aanleiding voor een dergelijk verschil. In tegendeel, het kan juist voor een vennootschap schadelijk zijn dat de aanslagregeling over een bepaald jaar niet binnen een redelijke tijd definitief is geregeld, waardoor lange tijd onzekerheid bestaat over de belastingverplichtingen voor dat betreffende jaar.

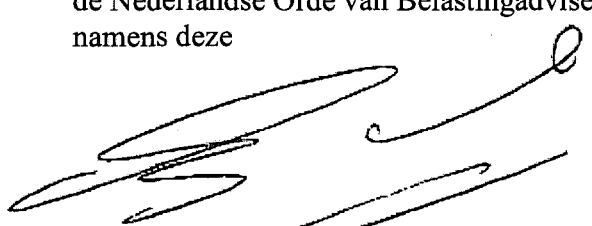
3. Verder blijkt uit de memorie van toelichting dat het bedrag van de schadevergoeding in een forfaitaire regeling zal worden vastgelegd. De Orde spreekt de hoop uit dat belanghebbenden de gelegenheid krijgen om aan te tonen dat de door hen geleden schade hoger is geweest dan het voorgeschreven forfait. Naar de mening van de Orde zou dat door middel van een tegenbewijsregeling in het desbetreffende besluit kunnen worden geregeld.

4. Op grond van artikel 8.96c Awb moet het verzoek worden ingediend bij de bestuursrechter die als laatste een beslissing heeft genomen in de hoofdzaak, indien de procedure met betrekking tot het besluit ten gronde reeds is beëindigd. In fiscale zaken zal dit in de meeste gevallen betekenen dat als de Hoge Raad einduitspraak heeft gedaan in een procedure over (bijvoorbeeld) een aanslag, het verzoekschrift als bedoeld in artikel 8.96a Awb bij de Hoge Raad moet worden ingediend. De Orde vraagt zich af of de Hoge Raad hiertoe wel bevoegd is, gezien de taakomschrijving van de Hoge Raad in de Wet op de rechterlijke organisatie. Eenzelfde vraag kan men stellen ten aanzien van de gerechtshoven.

5. Tot slot valt het de Orde op dat geen beslistermijn wordt gegeven voor de beslissing op het verzoek om schadevergoeding wegens overschrijding van de redelijke termijn. De gevolgen van het achterwege blijven of langdurig uitblijven van een beslissing op het verzoek om schadevergoeding zijn derhalve niet geregeld. Aangezien de regeling is gericht op een vlotte en laagdrempelige procedure raadt de Orde aan om van de gelegenheid gebruik te maken om in de wettekst een termijn te geven waarbinnen de rechter op het verzoek om schadevergoeding moet hebben geoordeeld. De Orde acht het eveneens gewenst dat een belanghebbende na het verstrijken van die termijn een rechtsmiddel krijgt tegen het uitblijven van een beslissing op zijn verzoek.

Uiteraard is de Orde graag bereid het bovenstaande nader toe te lichten.

Hoogachtend,
de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs,
namens deze

mr. drs. S.A.W.J. Strik
voorzitter Commissie Wetsvoorstellen